

Afscheid van het lid Vestering (PvdD)

Aan de orde is het afscheid van het lid Vestering (PvdD).

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van collega Vestering. Zoals te doen gebruikelijk lees ik haar afscheidsbrief voor. Ook welkom aan de familie van collega Vestering. Fijn dat jullie hier aanwezig zijn en kijken naar jullie moeder.

"Lieve mensen,

Alle eendjes zwemmen in het water, maar niet de 8 miljoen eendjes in de vee-industrie in Nederland. Zij voelen pas voor het eerst water wanneer ze ondersteboven aan haken onder water worden getrokken in een elektrocutiebad. De eenden — of beter gezegd: de kuikens — zijn dan zeven weken oud. Zo begon ik mijn maidenspeech tweeënhalf jaar geleden. Geen ego's maar dieren horen centraal te staan bij de Partij voor de Dieren. In al mijn werk heb ik altijd aandacht voor hen gevraagd: de stemlozen, de meest kwetsbaren. De dieren die hun korte ellendige leven in ziekmakende aantallen opgesloten zitten in stallen om vervolgens op een industriële manier in moordend tempo aan hun einde te komen. De dieren die onderweg naar het slachthuis vaak pas voor het eerst daglicht zien, de buitenlucht ruiken en de wind voelen. De dieren die worden gebruikt als bezit: rechteloos, puur en alleen voor de lekkere trek. Er zal een dag komen dat wij hier als samenleving met schaamte op terugkijken, want ook wij mensen zijn voelende, empathische wezens. Er is niemand in deze zaal die zijn huisdier aan zou willen doen wat dieren in de vee-industrie wordt aangedaan, en dat is maar goed ook. Maar waarom mag het bij dieren in de vee-industrie wel?

Het is hoog tijd dat deze cognitieve dissonantie een plek krijgt in onze wetten. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet met de belangrijke wijziging van de Wet dieren, toen mijn wetswijziging een meerderheid haalde en zo een begin maakte aan het einde van de bio-industrie. Een wet die het op elkaar proppen van duizenden dieren zonder daglicht verbiedt, maar hun de ruimte geeft om hun natuurlijke gedrag te kunnen vertonen in de buitenlucht, zodat alle varkens in de modder kunnen rollen, kuikens een stofbadje kunnen nemen en kalfjes gewoon bij hun moeder kunnen blijven. Een wet die niet-medische lichamelijke ingrepen verbiedt, zoals het afbranden van krulstaartjes van varkens of het onthoornen van koeien. Een wet die eisen kan stellen aan de brandveiligheid van stallen om een einde te maken aan de afschuwelijke aantallen stalbranden en de vele slachtoffers daarvan. Dat kon alleen met steun van jullie. Dank je wel.

Ik heb bijna alle Kamerleden leren kennen als mensen die graag het leven van dieren in de vee-industrie willen verbeteren. Op de steun van velen konden ik en de dieren vaak onvoorwaardelijk rekenen. Anderen hadden soms iets meer moeite met verandering, maar zagen wel dat verandering nodig is. Het gebeurde vaak dat voorstellen een diervriendelijke meerderheid haalden in deze Kamer en daar ben ik mijn collega's dankbaar voor. Tijden veranderen en ik hoop van harte dat partijen ook na de verkiezingen moedige keuzes durven te maken om de 600 miljoen dieren die de vee-industrie in Nederland jaarlijks telt, te helpen.

Ik kijk met trots terug op negen jaar werk als Partij voor de Dieren-volksvertegenwoordiger. Ik denk met veel liefde aan al mijn dierbare collega's, met wie ik zo ontzettend fijn heb samengewerkt. In het bijzonder Elleke, Donna, Iris en Falco: jullie waren mijn rots in de branding. Met een glimlach denk ik terug aan de vele gezellige momenten met de LNV-woordvoerders: Thom van Campen, Derk Boswijk, Tjeerd de Groot, Pieter Grinwis, Sandra Beckerman, Joris Thijssen en Laura Bromet. Kamerleden, en de democratie, leunen op al die mensen die dit belangrijke werk mogelijk maken. Heel veel dank daarom aan alle mensen die ons ondersteuning bieden binnen de Tweede Kamer, maar ook daarbuiten. Veel dank aan alle dierenbeschermingsorganisaties, de deskundigen die zich sterk maken tegen gevaarlijke landbouwgiften en zoönosen, en de vele natuurbeschermers, activisten, organisaties en wetenschappers die het planten- en dierenrijk willen beschermen tegen het mensdom.

Tot slot mijn lieve familie: mijn man, maar vooral mijn geweldige, prachtige kinderen. Het betekende dat ik niet altijd kon voorlezen voor het slapengaan, omdat mama op haar hoge hakken dieren ging redden, zodat ik later wanneer mij de vraag gesteld wordt "mama, wat deed je toen de wereld voor miljarden dieren een afschuwelijke plek was?" kan zeggen: ik kon de wereld niet veranderen, maar ik heb geprobeerd om voor deze dieren een wereld van verschil te maken.

Vandaag neem ik geen afscheid; het is een tot ziens. De Partij voor de Dieren zal altijd mijn partij blijven, maar voor nu zal ik mijn strijd voor de dieren met onverminderde kracht elders voortzetten, zolang er nog slachthuizen bestaan.

Zorg goed voor de dieren en voor elkaar.

Leonie Vestering."

(Applaus)

De voorzitter:
Beste Leonie,

Je verlaat de Kamer op de valreep van nieuwe verkiezingen. Je hebt daar persoonlijke redenen voor, die je onlangs tijdens een plenair debat hebt toegelicht. In 2021 werd je lid van de Tweede Kamer. Daarvoor was je vijf jaar Statenlid in de provincie Flevoland. In 2018 werd je ook raadslid en fractievoorzitter in Almere.

De rode draad in je politieke carrière is gericht — ik denk dat iedereen dit inmiddels wel weet, na het voorlezen van je brief — op een beter leven voor dieren. Nu mag dat voor een Kamerlid van de Partij voor de Dieren natuurlijk geen verrassing zijn. Voor jou is de Partij voor de Dieren dan ook de enige partij die echt opkomt voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Deze kwetsbaren kunnen hun stem niet letterlijk laten horen, maar jij geeft hun een stem. Zo zette je je in de provincie in voor de dieren van de Oostvaardersplassen en zorgde je voor een verbod op wilde dieren in circussen vanuit je rol als directeur van de dierenrechtenorganisatie Wilde Dieren de Tent Uit.

Voor jou was het Kamerlidmaatschap een manier om landelijk het dierenleed te kunnen aanpakken vanuit wetgeving

en beleid. En dat heb je de afgelopen twee jaar ook met heel veel passie en een tomeloze inzet gedaan. Je maiden-speech stond in het teken van eendjes. In je afscheidsbrief refereerde je daar ook aan. Want alle eendjes zwemmen in het water, maar niet de 8 miljoen eendjes in de vee-industrie, zo stelde jij. Het is een van de vele voorbeelden van waar jij je hard voor maakte. Want vanuit je portefeuille Landbouw, Natuur en Waterkwaliteit hield jij je bezig met landbouwgif, stikstof, natuur en de bio-industrie. Je maakte het de bewindspersonen niet makkelijk en had altijd een scherp antwoord of treffende interruptie paraat.

En je was actief. Veel van je voorstellen — vandaag ook nog — konden rekenen op een diervriendelijke meerderheid van de Tweede Kamer, zo schrijf je. Dat laat de mooie kant van het Kamerwerk zien, waarin er meerderheden gevonden worden en steun soms uit onverwachte hoek komt. Het meest trots ben je op de aanpassing van de Wet dieren, waarmee dieren meer wettelijke bescherming krijgen tegen stalbranden en er niet gefokt kan worden als er uitzonderlijke omstandigheden zijn. Maar het allertrotst ben je op je noeste werk om dieronvriendelijke stallen en dieronvriendelijke ingrepen te verbieden.

Dat dieren op de eerste plaats staan, werd tijdens de aankondiging van je vertrek ook duidelijk. Toen ik ter voorbereiding op dit moment de aankondiging van je vertrek nog even terugkeek, viel me op hoe professioneel en gedreven je eerst nog weer twee moties indiende, voordat het hoge woord eruit kwam. En dat is knap, want ik weet dat het afscheid van de Kamer jou zwaar valt. De goede verstaander hoorde het misschien wel aankomen, want je zei toch een beetje weemoedig: en dan de laatste motie.

Beste Leonie, ik rond af. Nu er eerder dan verwacht een einde komt aan je Kamerlidmaatschap, zal jij je strijd op een andere manier voortzetten. Ik wens je alle goeds voor de toekomst en bij wat er verder op je pad mag komen.

Dank je wel.

(Applaus)

De voorzitter:

U kunt afscheid nemen van Leonie Vestering in het restaurant.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.